

Zoran Ž. Paunović
Tragovi u snegu

Roman u deset priča

(Zaboravljene priče 1995–2017)

Majci

Sadržaj

KAO I OBIČNO	9
DOBRO JUTRO	19
PROZORI	39
ŽURKA	59
SUSRET	81
BOŽIĆ	97
DEČACI I VRAPCI	125
DŽONI.	135
SKOK	143
ZIMSKA PRIČA	149

KAO I OBIČNO

Kao i obično, Ružica se ogledala u staklu. U prolazu. Volela je svoje telo i bila ponosna što je još uvek krasi par čvrstih grudi. Bore na njenom licu su primećivale samo njene ljubomorne vršnjakinje, ona je tačno znala gde se koja pojavila i nisu joj smetale. Naprotiv, bila je svesna da one daju posebnu draž njenom licu.

Stresla se od hladnoće, povukla dim i bacila cigaretu na pločnik. Lepo izvajanom nogom zgazila je tinjajuću cigaretu. Ušla je u „Plato“. Tu se uvek osećala prijatno, okružena mladim i sredovečnim ljudima. Ovoga puta bilo je samo mladih. Dolazila je dovoljno često da bi znala da su to uglavnom studenti obližnjih fakulteta. Ponekada je slušala njihove razgovore praveći se da brine svoje brige. Znala je da su oni ili pobjegli sa predavanja ili im se profesor uopšte nije ni pojavio.

„Godine su proletele, ali se neke stvari nisu promenile“, pomislila je.

Uvek je sedela za šankom i razgovarala sa šankerom.

Šanker koji je u tom trenutku bio na svom radnom mestu, kada ju je ugledao, tiho je rekao svom kolegi:

– Zbog nje bih ponekada voleo da radim stolove.

Kolega se nasmešio, izvio obrve i slegao ramenima.

Pošto je već letimično pogledala prostor oko sebe, snimivši sve poput foto-aparata, sela je na svoju stolicu.

– Zdravo, Boki. Kako ide?

– Dobar dan, gospođo. Evo, kao i obično – odgovorio joj je Boki i pomislio: „Šta li je sada na redu?! Detinjstvo?! Gimnazija?! Matura?!“

Već mu je sve ispričala o sebi. I to nekoliko puta!

– Zar ti sto puta nisam rekla, zovem se Ružica?! *Gospođa!!!* Daću ja tebi *gospođa!* Nemoj da te ova mladžarija čuje, u zemlju ću da propadnem... – šapnula mu je.

– U redu, gospođo. Kao i obično?

– Opet ti... Naravno.

Volela je da izlazi na mesta gde su ljudi znali šta pije. Pogledala ga je namrštivši se. Grizla se za jezik da bi ostala ozbiljna.

„Opa, danas smo malo ustali na levu nogicu ili nas je mužić nešto nasekirao...“, pomislio je Boki i bacio pogled pun čežnje ka stolovima. Sipao je duplu votku i malo tonika u čašu i spustio je na šank ispred nje.

– Izvolite.

– Hvala ti – rekla je Ružica i duboko uzdahnula.

– Prokleta vreme, nešto mi je pao pritisak... – otpila je gutljaj i namignula mu.

– Ma haj'te molim vas, kakav pritisak?! – kazao je Boki.

Ružica se okrenula prema prozorima i zagledala u prizor ispred „Platoa“ prošaran prvim snežnim pahuljama.

– Sve nešto gledam ovu decu... Blago njima... Kako se zovu ta čuda? – rekla je.

– Mislite na skejtove?

– Biće da je to, rolšue nisu sigurno. I ja sam nekad *rolala*. Ali ove čizme sa točkićima... Kosa mi se podigne čim ih vidim! I kako im samo nije hladno, minus deset je već drugi dan... A ćerka zapela da joj ih kupim... pa se plašim – slomiće se negde.

– Ma neće, gospođo, znaju oni kako to da voze. Pogledajte ih samo, šta sve ne izvode i još se niko nije slomio – kazao je Boki prećutavši da je jedan dečak pre par meseci pao sa *skejta* i izdahnuo. Prao je čaše i gledao u sapunicu i svoje ruke.

– Drugo je to, oni su dečaci. Meni ćerka zapela... Hoće sa Saškom i Petrom... to su joj drugari iz naše zgrade... da ih vozi oko Ade... Ma, neka njihove majke brinu za njih, neću valjda ja?! A kad se samo setim...

„Bojane, brate, nagraisao si!“, pomislio je Boki i otpio gutljaj svoje loze.

– Ti piješ nešto domaće? Priteg'o gazda, a?! A i ova votka... *Baltik*, jelda? – pitala je Ružica.

Znala je da po mirisu prepozna marku pića, votke posebno.

– E, pa živeli! – rekla je, pogledala ga u oči, kucnula njegovu čašu i otpila dobar gutljaj.

– Šta je – tu je! Dobar je i *baltik*... Šta sam ono počela... Sećam se kao da je juče bilo, doduše bila sam mlađa nego Ana sada... moja ćerka, sećaš se, pričala sam ti o njoj. Maja je starija, ona se s verenikom vratila iz Kanade... a i nije to bilo tako davno...

„Gde nije?!“, pomislila je i nasmešila se. – Zapela ja da idem na koncert *Deep Purple** u Pionir i da kupim tuniku i gotovo! Stigle iz Italije... Onda su svi išli u Trst, mi nismo... I tako, zapela ja, pa zapela. Mami se duša cepa, tačno vidim, ali nema se para, pa šta da se radi... I tako, udarim ti ja pa se nešto durim, pa neću da jedem... Tata je mislio zaljubila mu se ćerka u nekog dripca, a ja u to vreme nisam nijednog htela ni da pogledam, a kamoli... I tako, od koncerta i tunike sam se već oprostila, a celo moje društvo je išlo, i sve drugarice su imale po nekoliko tunika, samo ja ne... Smršala sam dva kila, kad ti moja mama osam dana pre koncerta, uđe ti ona u moju sobu, pomiluje me po glavi i kaže: *Evo ti, sine*. Ma tačno u dinar i za koncert i za tuniku. Plakala sam kao dete, a dete sam i bila. Plakala je i ona, mislila sam od sreće, da se i ona raduje... Kasnije mi je otac rekao da je prodala prsten svoje bake. Bolje da mi nije ni rekao – kazala je Ružica i otpila ostatak votke.

– Molim te... – pružila mu je čašu.

* *Deep Purple* – engleski rok bend oformljen 1968. i veoma popularan tokom sedamdesetih godina prošlog veka; smatraju ih pioniri-ma hevi metal i hard rok muzike. Održali su koncert u beogradskoj hali Pionir 16. marta 1975. godine.

Bojan joj je nasuo piće u čašu. – Izvolite.

Srknula je.

– Odmah sam otrčala do komisiona. Kad tamo, jedan dasa bira *leviske*. A sve su mu kao nešto uske, pa široke, pa boja nije u redu, pa šav... te ovo, te ono... Nije nosio zvoncare nego obične, podavijene... ali kosa mu je bila malo duža, gusta, crna, pa zulufo... I sve nešto, malo-malo pa pogleda prema meni, ali nikako u oči nego sve nešto meni iznad glave. Okrenem ti se ja da vidim šta je to tamo toliko zanimljivo, a tamo sve nešto totalno *demode*. Ma, nemoguće da to gleda, pomislim ti ja i nastavim da tražim ciklama tuniku. A onda ti on, ni pet, ni šest, nego pride ti on meni: *Da li se mi to odnekuda poznajemo? Mislim da ne!*, rekla sam i okrenula mu leđa. Uhvatio me je za rame i rekao: *Sigurno, jer se ovakvo lice ne zaboravlja! Ja sam Džoni!* On nije kupio leviske, a ja... noge su mi se odsekle. I umesto ciklama tunike, kupila sam pepeljastu. A i osećala sam se kao da me je neko posuo pepelom. Nije mi bilo jasno na čije je lice mislio, moje ili svoje! I kakav, bre, Džoni! Siniša iz moje ulice, treća zgrada od moje. Videla sam ga i na koncertu u Pioniru... A išli smo i u istu gimnaziju. Jeste da sam bila klinka za njega, tad sam imala nepunih šesnaest, ali viđali smo se skoro svakog dana, onako, u prolazu... Vozio je staru vespu, pa me možda zbog brzine nije primećivao – počela je da se smeje i lice joj je dobilo rumenu boju.

Čaša joj je bila prazna.

Njen osmeh je privukao pažnju mlađarije, pa ih je lagano odmerila pogledom.

– Lepi su. Svake godine sve lepši i lepši – kazala je Ružica.

Jedan od mladića joj se nasmešio. Uzvratila mu je osmehom koji je čuvala za specijalne prilike.

– Boki, pošalji druga i neka im odnese piće na moj račun. Molim te, i meni... Bože, kako su slatki...

Drug je poslušao Bokija i mladići su joj nazdravili. Podigla je svoju čašu. Poslala im je još jedan osmeh.

– Eh, taj Džoni... – Ružica je rekla i uzdahnula.
– Par meseci kasnije crkla mu je vespa, pa je pešice prošao ulicom. Prišao mi je i... klasika! *Da li se mi to odnekud poznajemo? Da!*, rekla sam kao iz topa. A on će ti: *Znao sam, jer se ovakvo lice ne zaboravlja.*

Zabavljala se imitirajući Džonija i sebe.

– Više mi nije ni bilo važno na čije je lice mislio. Šarmer... šta da ti pričam. Tako smo počeli da izlazimo... Molim te... – Ružica je kazala i pružila mu praznu čašu.

Boki ju je napunio i pružio joj.

– Nosio je šimike. Crne. Leviske i kožnu jaknu. Crnu! Kasnije mi je priznao da je sakoe uzimao od dede, predratnog bankara. Deda se mnogih stvari odrekao, morao je, ali kravata i odela nikako. Prkosio je onim neurednim i neobrijanim... Ja sam počela da nosim miniće i cipele sa platformama. Parfem *Crna mačka*. Njegov deda mi ga je poklonio. A inače sam mirisala na vanilu. Romantično?! Pa i nije. Vidiš, tada mi je lak za kosu bio nešto nedostižno...

Nosile su se duge kose sa razdeljkom na sredini, ali ja sam više volela da je malo podignem... pa onda ili šećer ili sapun na kosu. I onda imaš roj mušica oko glave. Onda sam otkrila vanilu. Ona je privlačila i komarce! Em komarci, em ti kosa sva ulepljena... Barem je lepo mirisalo... Izlazili smo, išli smo na žurke, uglavnom privatne, ali najčešće smo bili u *Cepelinu*... Išli smo u bioskop, vozili se vespom po gradu... E, a zamisli – ja jednom otišla na operaciju slepog creva, a on, on ti se sa Gocom, mojom najboljom drugaricom, spandao! Poludela sam! Čim sam izašla iz bolnice, raskinula sam sa njim! Bože, koliko sam plakala. Kao kiša! Evo – Ružica je rekla i počela da pretura po svojoj torbi. Izvadila je staru crnobelu fotografiju. – Ovo je Goca!

– Ovo? – upitao ju je Boki i pokazao prstom na devojku sa mladićeve leve strane.

– Ne, bre! To sam ja! Goca je ova druga. Džoni je u sredini. Kako je samo sladak... Bili smo nerazdvojni, svi troje... Tako mi je i trebalo!

– A i vi ste bili... *hmmm*...

– Laskavče! – Ružica ga je pogledala u oči i rekla maznim glasom. – Kasnije smo se pomirili. Oprostila sam mu. Sa Gocom sam još uvek najbolja prijateljica, ali joj to nikada neću oprostiti. Rekla sam joj to... Džoni je prvi diplomirao. Posle sam i ja. Oboje na Filološkom. On se prvi i zaposlio. Radili smo u prosveti. Onda smo odlučili da se uzmemo, zabavljali smo se sedam godina... Svadba nam je bila lepa, skromna ali lepa. Bila sam presrećna... Anu

smo dobili deset godina posle Maje. *Imala sam neke probleme...* – Ružica je kazala nešto tiše, duboko uzdahnula, pa je nastavila: – Kasnije je promenio struku, učlanio se u partiju i dobro mu je krenulo. Dolazili su po njega crnim mercedesom, dovozili ga kući... ne odmah, tek posle nekoliko godina... Bio je u samom vrhu. Uspešan čovek! Funkcioner! Sada vodi firmu za promet nekretnina. Ide nam bolje nego ikada. Firma je tu gore, u Knezu, odmah iznad stana u kom je nekada živeo njegov deda... taj su mu dali umesto dedinog... Više ne nosi dugu kosu... Možda bi je i nosio, ali sada ima visoko čelo, *a la* Lenjin. Još uvek nosi leviske, ali samo po kući, i to najveći broj. Jedva uspeva da strpa stomak unutra. Inače, striktno odelca i kravatice. Ponekad sluša stare ploče, u stvari čak i malo češće otkad je Ana upisala muzičku akademiju... a posebno sad kad je kod dečka, ranije nije mogao da dođe na red od nje. Ona ga prosto obožava... – rekla je Ružica, zamišljeno klimnula glavom, pa je nastavila: – Plašim se da ne prođe kao ja. Ne žalim se ja, daleko bilo... Biće bolje da joj ja kupim te čizme... Pa, zamisli nju sa kaskaderom!!! Gospode! Molim te... – pružila mu je praznu čašu.

Boki je nadio piće i dodao joj čašu toplo je gledajući.

„Ala ova može da popije... Valjda joj na grobu neće pisati ona: pila je na litre a ubi je kap“, pomislio je Boki.

– Bojane, koliko je sati? – čuo se glas konobara koji je posluživao goste za stolovima.

– Deset do dva je, Mare!

– Gde je ta smena, 'čkumaterinu... – nervozno je progundao Mare.

– Gospode! Zar je već toliko?! – Ružica se trgla i kazala pomislivši na posni podvarak koji je ostavila da se krčka na šporetu kod kuće. – A ja se zapričala... Izgoreće mi ručak!

Popila je votku na eks, ustala i jurnula prema izlazu. Mahnula je Bojanu, otvorila vrata i izašla.

– Gospođo! – viknuo je Bojan. – Račun... – pro-mrmljao je, pa se počeo po glavi.

Izvadio je tefter iz fioke, pronašao stranu na kojoj je bila nacrtana rascvetala ruža u čaši dopola pune providnom tečnošću ispod čega je pisalo: *Gospođa*.

Precrtao je to *Gospođa* i ružu i kada se ništa od toga više nije videlo, nacrtao je pupoljak.

– Ružica! – nasmejao se Bojan, napisao 06.01. i ubeležio nove recke. I turu! Kao i obično.